

Krigshelter og gasskraftverk

På fjernsynet 8. mai var vi vitne til at ledende heimefrontfolk fra 2. verdenskrig gikk sterkt i rette med dem som setter seg opp mot norske myndigheter ved å kunnegjøre sivil ulydighet.

Udemokratisk, hørte vi.

Disse karene – de tapre og seierrike altså – forbeholder seg retten til fortolkningen av demokratiet, fordi – såvidt vi forstår – de sloss så drabelig for dette demokratiet i de fem harde år.

Overfor en slik grenseløs tapperhet og fedrelandssinn skal all motstand, alle innvendinger kort og godt forstumme, legges døde.

Gasskraftverk! Sivil ulydighet! Alta nok en gang! Politi og hunder og jævelskap... Nei, la det hvile. Jeg skal ikke uttale meg om det.

Men det er en uting at bolde frihetskjemper fra 2. verdenskrig glimrer med sin helteglorie og nyter den som grunngeving i en følelsesladet og omstridt politisk sak her og nå.

Det er desto verre siden denne svært så omtalte norske motstanden i virkeligheten var ubetydelig, noe småtteri nærmest for loppebitt å regne – i europeisk sammenheng.

I sine radioforedrag 1968 om den europeiske geriljaen fortalte pater Rieber-Mohn at den sivile motstanden var sterk her i landet, men at de norske heimestyrenes kamper ikke tålte sammenligning med den franske undergrunnsbevegelsen eller partisankrigen i Øst-Europa og Sovjet. For eksempel, sa han, sprengte den russiske partisanhæren 200 (to hundre) tyske lokomotiver hver måned fra høsten 1942 til 45, gjennomsnittlig.

Det er andre boller det, karer!
Men rett skal være rett: Det er

innlysende at noen få nordmenns innsats i heimestyrene under krigen var veldig, sammenlignet med resten av folket, som ikke gjorde noen ting.

Likevel, det virker anmasende når de i dag trommer med sin ærerike fortid for å få gjennomslag for sine politiske synspunkter. «Vi sloss for demokratiet, altså bestemmer vi over demokratiet. Basta!»

Det er firkanta, stortalende og svært så norsk.

Sett under ett hadde vi en stille og fredelig okkupasjon her i landet i de fem lange år, noe som også de små tapstallene syner.

Per Torhaug

HA 20/5-97